

Lahden kaupunki, Tekninen ja ympäristölautakunta, 16.06.2021

§ 110

Mustankallionpuiston portaat

791/10.03.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Projekti-insinööri Riku Tiittanen p. 044 482 0837

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Tekninen- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä suunnitelman portaiden rakentamisesta Mustankallionpuistoon (piirustukset 2020-32-101-K ja 2020-32-102-K).

Perusteluosa

Tekninen- ja ympäristölautakunta päätti 27.4.2021/71§ palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Palautusperusteena: Valmistelussa otetaan huomioon, että suurin liikenne alueella kulkee Rautelininkadulta Mustankalliontien ja Huvilakadun risteykseen, ja näin ollen tehdään esitys ratkaisusta kyseisestä reitistä, sillä silloin se palvelisi suurinta osaa käyttäjiä ja mahdollista myös mm. lastenrattailla kulkemisen.

Paavolan kaupunginosaan on laadittu suunnitelma portaiden rakentamisesta Mustankallionpuistoon Rautellinkadun ja Mustankalliontien välille. Suunnitelmat on esitetty suunnitelmapiirustuksissa 2020-32-101-K ja 2020-32-102-K.

Suunnitelmalla parannetaan jalankulkuyhteyksiä keskustan ja Mustankallionmäen välillä. Portaiden suunnittelualueen läheisyydessä Rautellinkadun ja Mustankalliontien välillä on useita ulkoilureittejä, joita pitkin pääsee nousemaan Mustankallionmäelle. Maastonmuotojen takia reitit ovat jyrkkiä ja kapeita.

Jyrkkyyden takia reittejä ei voida talvikunnossapitää turvallisesti. Auraskalustoa ei pysty pysäyttämään mäessä, vaan se tulee mäkeä alas omalla pianollaan. Tästä aiheutuu vaaraa kuljettajalle, sekä muulle liikenteelle.

Jyrkässä rinteessä kulkevien reittien parantaminen sellaisiksi, että niiden talvikunnossapito olisi mahdollista vaatii niiden loiventamista ja leventämistä. Portaisiin verrattuna tarvittavat muutokset olisivat huomattavasti kalliimpia ja niillä olisi myös vaikutusta alueen ilmeeseen.

Uudet portaat on suunniteltu niin, että ne pystytään pitämään käytössä myös talvella. Portaiden runko on puuta ja porrasaskelmat teräsritilää. Puurunkoisina portaat sopivat maastoon paremmin ja ovat hiljaisemmat kuin metallirunkoiset portaat. Askelmien teräsritilät mahdollistaa portaiden käyttämisen myös talvella, irtolumi putoaa ritilän läpi ja helpottaa askelmien talvikunnossapitoa. Teräsritilät eivät myöskään märkinä ole niin liukkaat kuin puiset askelmat.

Portaiden linjaus on suunniteltu siten, että portaat eivät juuri vaikuta nykyisiin reitteihin ja ovat mahdollisimman etäällä tonteista. Suosituin reitti, joka nousee Rautellinkadulta Mustankalliontielle jää ennalleen ja sitä pystyy edelleen käyttämään normaaliin tapaan. Portaiden rinnalle tehdään polku, joka korvaa osittain portaiden alle jäävän nykyisen polun.

Asianosaisten kuuleminen:

Portaiden suunnittelun yhteydessä järjestettiin asukastilaisuus lähialueen asukkaille 26.8.2020. Asukastilaisuuden perusteella portaiden suunnitelmia päivitettiin. Suurimmat muutokset koskivat portaiden alkuperäistä linjausta. Portaiden alkuperäiseen suoraan linjaukseen lisättiin mutkia, jotta portaita on mukavampi käyttää.

Portaiden suunnitelmat ovat olleet nähtävillä 19.11. – 2.12.2020. osallistumistila kymmissä sekä kaupungin verkkosivuilla. Lähialueen kiinteistöille jaettiin tiedote nähtävilläolosta kirjeitse.

Suunnitelmasta saapui yksi muistutus nähtävilläoloaikana. Liitteenä muistutus kokonaisuudessaan ohessa lyhennettynä vastineineen.

Muistutuksessa vastustetaan portaiden rakentamista suunnitelmien mukaiseen paikkaan ja esitetään sen sijaan nykyisen väylän parantamista talvikäyttöön sopivaksi. Portaiden suunniteltua sijaintia pidetään huonona, sillä portaat eivät nouse nykyisen suosituimman väylän suuntaisesti. Portaita pidetään myös vaarallisina talvikäytössä, sillä porrasaskelmat voivat olla liukkaat lumen ja jään takia. Portaat eivät myöskään palvele kaikkia käyttäjäryhmiä, kuten pyöräilijöitä ja lastenvaunujen kanssa liikkuvia. Mustankallion alue on maisemallisesti herkkää ja toteutuessaan portaat rikkovat rinteän puistomaiseman.

Vastine:

Portaiden suunnittelu on lähtenyt tarpeesta toteuttaa talvikäyttöön sopiva reitti Rautellinkadun ja Mustankalliontien välille. Nykyisten väyline talvikunnossapito ei nykytilanteessa ole mahdollista mäen jyrkkyyden takia. Väylien loiventaminen talvikunnossapidolle turvallisiksi olisi paljon suurempi ja kalliimpi hanke verrattuna portaisiin.

Portaiden linjaus on suunniteltu siten, että se ei vähennä nykyisiä reittejä, vaan täydentää niitä. Nykyisessä linjauksessa portaat on myös pyritty suunnittelemaan mahdollisimman kauas tonteista. Portaiden runko on suunniteltu puiseksi, että ne sopisi alueen maastoon mahdollisimman hyvin. Porrasaskelmat on tarkoitus toteuttaa teräsritilästä, joka soveltuu puuta paremmin talvikäyttöön.

Suunnitelmat on esitetty suunnitelmapiirustuksissa piir.nrot:

2020-32-101-K

Portaiden asemapiirustus

2020-32-102-K

Portaiden yleispiirustus, detaljit ja pituusleikkaus

Kunnallistekniikka laaditutti kohteeseen vaihtoehtotarkasteluita lautakunnan toiveen mukaisesti. Vaihtoehtotarkasteluissa arvioitiin vaihtoehdolla 1 väylän parantamista nykyisellä linjalla sekä vaihtoehtona 2 väylän nykyisen linjauksen parantamista niin, että sen turvallisuus sekä esteettömyys taataan kaikissa tilanteissa. Vaihtoehdon 1 tarkastelun perusteella väylän pituusleikkaus saataisiin muutettua tasolle n. 16 %, joka ei täytä esteettömyysvaatimuksia ja jonka silloin tiedetään olevan myös talvikunnossapidolle edelleen vaarallinen. Vaarallinen ja turvaton kunnossapitotyötä tekeville sekä käyttäjille. Vaihtoehdon kustannusarvio on n. 50.000 euroa. Vaihtoehdon 2 kohdalla todettiin jo alustavien linjausten kohdalla, että sen toteuttamiselle ei ole edellytyksiä. Linjausvaihtoehto tuhoaa alueen puustoa laajasti, vaatii erityisiä rakenteita, joiden toteuttaminen itsessään vaatii erityisiä toimia ja edelleen työalueiden avaamista puustolta. Kustannukset tulevat nousemaan eikä silti ole takuuta, että väylästä muodostuisi esteetön ja turvallinen.

Vaihtoehtotarkasteluiden perusteella alkuperäinen suunnitelma takaa teknis-taloudellisessa mielessä parhaiten turvallisen liikkumisen puiston läpi ympäri vuoden. Talvikaudella esteetön liikkuminen vaatii muita reittivalintoja, mutta talvikauden ulkopuolisina aikoina puistossa on käytössä kaksi turvallista reittiä.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Toimenpiteet

Ote: asianosaiset, kunnallistekniikka